

Zöldség – gyümölcs

X. évfolyam / 21. szám

2006. 10. 30.

42-43. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A vöröshagyma piaci elemzése 3-5. old.

9-10./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 7-8. old.

11./ táblázat:

Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 10. old.

1-10./ ábra, 1-8. /táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A tárolási **zöldségfélék** közül egyre nagyobb kínálati hiány mutatkozik **vöröshagymából** és **burgonyából**, termelői árak folyamatosan emelkedik.

1. táblázat

**A belföldi termesztésű vöröshagyma ára a Budapesti
Nagybani Piacon 2004-2006 adott heteiben (Ft/kg)**

	33. hét	34. hét	35. hét	36. hét	37. hét	38. hét	39. hét	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét
2004	61	56	63	48	46	43	41	39	38	32	34
2005	64	59	60	60	64	59	57	57	52	52	55
2006	100	96	95	84	80	81	77	85	88	93	104

Forrás: AKI PÁIR

A vöröshagyma esetében a 2004. évi árakhoz képest 200%-kal, az elmúlt évihez mérten pedig 90%-kal magasabbak a jelenlegi termelői árak, amelynek alapján az elmúlt két évi termés mennyiségénél kedvezőtlenebbre számíthatunk (**1. táblázat**).

A burgonya áránál hasonló tendencia figyelhető meg: a két évvel ezelőtti áránál 200%-kal, a tavalyinál pedig 104%-kal magasabbak az aktuális árak (**2. táblázat**).

2. táblázat

**A belföldi termesztésű burgonya ára a Budapesti
Nagybani Piacon 2004-2006 adott heteiben (Ft/kg)**

	33. hét	34. hét	35. hét	36. hét	37. hét	38. hét	39. hét	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét
2004	34	33	34	33	33	33	34	33	33	33	32
2005	33	34	35	34	39	45	46	47	45	45	48
2006	63	61	61	61	63	63	64	80	85	98	

Forrás: AKI PÁIR

Az alacsony belföldi felhozatal támogatja alá az is, hogy a kereslet megfelelő ellátásához már mindkét zöldségfajból megjelent a külpiazi termék is, ellentétben az elmúlt év ugyanezen időszakával.

Burgonyát Franciaországból, vöröshagymát pedig Ausztriából hoznak be, a külpiazi termékek nagykereskedelmi árai szinte megegyeznek a nagybani piaci hazai árakkal. A szintén jelentős tárolási termékeknél, a

sárgarépanál és a **fejes káposztánál** nem tapasztalható az előzőekhez hasonló áremelkedés 2006-ban, 43. heti áraik hasonlóan alakultak, mint egy évvel korábban.

A hűvösebb idő beálltával a **kígyóborka** megfelelő minőségének eléréséhez nélkülözhetetlen a termeszto-berendezés fűtése, amely a termék árában 16%-os árnövekedést jelentett.

A **gyümölcsfélék** közül a **szilva** kínálata a belföldi termesztésű „Besztercei”, „President” és „Bluefre” fajtákból áll.

Az **almafajták** termelői árai 2006. 43. hetében átlagosan mintegy 18%-kal magasabbak 2005. azonos hetéhez viszonyítva (**3. táblázat**).

3. táblázat

**A belföldi termesztésű almafajták ára a Budapesti
Nagybani Piacon (Ft/kg)**

	2005. 43. hét	2006. 42. hét	2006. 43. hét	2006. 43. hét / 2005. 43. hét [%]	2006. 43. hét / 2006. 42. hét [%]
Granny Smith	90	110	110	122,2	100,0
Idared	73	80	80	110,3	100,0
Jonagold	78	90	90	116,1	100,0
Jonagored	80	90	90	112,5	100,0
Jonathan	60	73	80	133,3	110,3
Mutsu	80	100	100	125,0	100,0
Gala	80	85	90	112,5	105,8
Starking	85	110	110	129,4	100,0
Golden	88	95	90	102,8	94,7

Forrás: AKI PÁIR

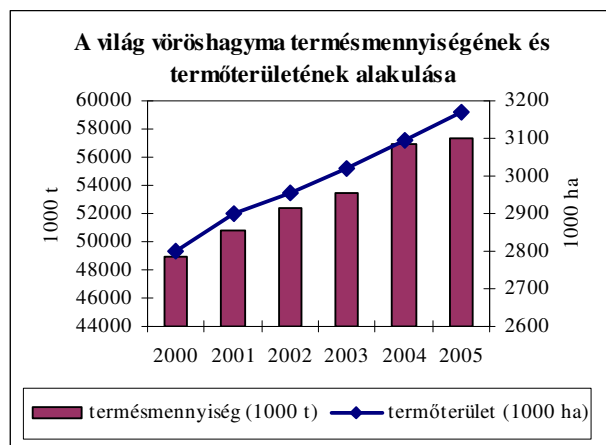
Külföldről csak darabos kiszerezésű, francia „Granny Smith” almafajtát találunk a reprezentatív nagybani piacon, 70 Ft/db-ért. Fokozatosan bővül a déligyümölcsök kínálata. **Mandarin** és **klementin** Spanyolországból, **narancs** Dél-Afrikából és Spanyolországból, **grapefruit** Törökországból, **kivi** pedig Olaszországból származik.

A hazai **gesztenye** mellett olasz termék is kapható, mely 50%-kal magasabb áron vásárolható a hazai termékhez képest.

A vöröshagyma piaci elemzése

A vöröshagyma termelése és termőterülete világviszonylatban folyamatosan emelkedik (1. ábra).

1. ábra

Forrás: FAO

A világ összes hagymatermésének (57,4 millió tonna) 33%-át – közel 20 millió tonnát – a dinamikusan növekvő termelésű Kína adta (4. táblázat).

4. táblázat

Kína vöröshagyma termésmennyiségének alakulása

Év	termésmennyiség (1000 t)
2000	14 105
2001	15 022
2002	16 545
2003	17 536
2004	18 047
2005	19 047

Forrás: FAO

A tavalyi évben az Európai Unió termelésének alakulása a világ, és Kína tendenciájával ellentétes volt. Az EU termelése 4,8 millió tonnára csökkent a 2004. évi 5,6 millió tonnával szemben. Az Unió elmúlt évi – előző évhez hasonlított – alacsonyabb hagymatermeléséhez a tagállamok jelentős részének

terméscsökkenése hozzájárult. A tagországok közül az első három legjelentősebb termelő – Spanyolország, Hollandia, Lengyelország – az uniós termelés 60%-át állította elő 2005-ben (2. táblázat).

5. táblázat

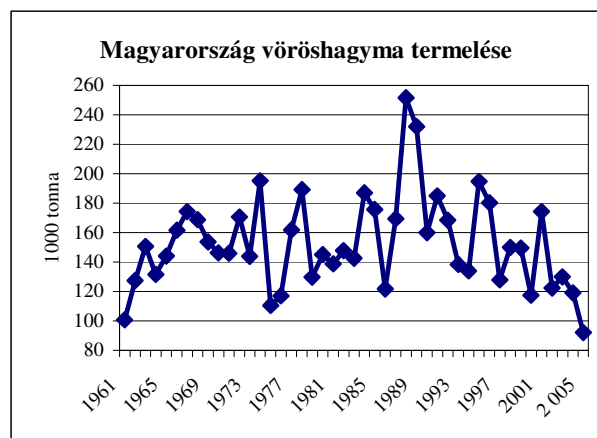
Az EU-25 vezető vöröshagyma termelőinek a termésmennyisége

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Spanyolország	960	1 076	1 118	937	1 084	1 114
Hollandia	908	840	897	893	1 290	1 060
Lengyelország	720	660	585	678	866	714
Anglia	412	345	295	390	351	404
Németország	317	287	293	272	426	365
Olaszország	437	421	413	357	403	359
Franciaország	465	405	451	386	457	347

Forrás: FAO

Magyarország vöröshagyma termelése az Unió teljes termelésén belül csökkenő arányú, 2005-ben már csupán 1,9% volt. Az elmúlt 45 évben kiemelkedő termésű 1988-89-es évek termésmennyisége meghaladta a 200 ezer tonnát, míg 2005-ben a 100 ezret sem érte el (2. ábra).

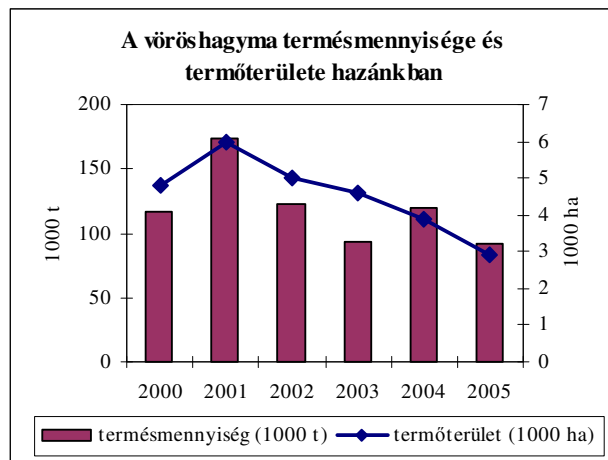
2. ábra

Forrás: KSH

2000-2005. évek átlagánál, amely már csak 120 ezer tonna, a 2001. évi 44 ezer tonnával magasabb, viszont a 2005. évi 28 ezer tonnával alacsonyabb (3. ábra).

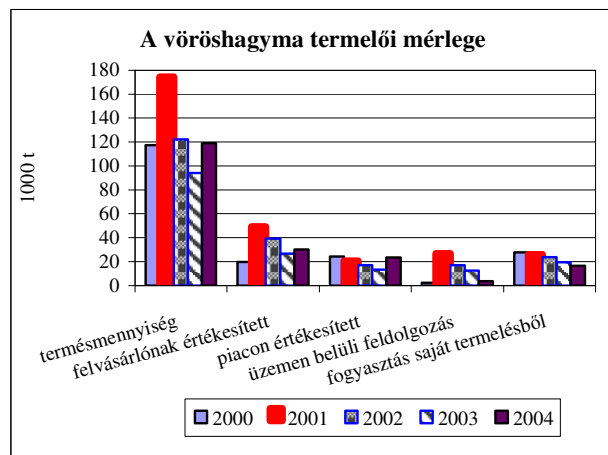
3. ábra

Forrás: KSH

A vöröshagyma termelői mérlegéből jól látszik, hogy mind a felvásárlás, mind pedig a nagybani piacon értékesített mennyiség alakulása a teljes termelés változását követte. Ugyanakkor az üzemen belüli feldolgozás és a saját termelésből történő fogyasztás mennyiségében folyamatos csökkenést figyelhetünk meg (4. ábra).

4. ábra

Forrás: KSH

Az üzemen belüli feldolgozás és a saját termelésből történő fogyasztás visszaesésének köszönhetően a belföldi értékesített mennyiség növekedett a termelés csökkenése ellenére is, ezért a 2005-ben is folytatódó termelés-csökkenést nem követte a

hagyma behozatalának fokozódása (6. táblázat). Az elmúlt évben a behozatal csökkenésével párhuzamosan növekedett a friss és a szárított vöröshagyma kivitele, azonban a kereskedelmi mérlegünk 2002 óta továbbra is jelentősen negatív.

6. táblázat

A vöröshagyma külkereskedelme

		Behozatal	Kivitel
		tonna	
Vöröshagyma frissen	2003. év	22 150	193
	2004. év	14 153	350
	2005.	11 786	1 841
	2006. I-VII.	7 987	1 743
Szárított vöröshagyma	2003. év	153	1 011
	2004. év	665	936
	2005.	581	1 096
	2006. I-VII.	269	342

Forrás: KSH

A hazánkba irányuló vöröshagyma behozatalban Hollandia a meghatározó (7. táblázat).

7. táblázat

A friss vöröshagyma meghatározó beszállító országai (tonna)

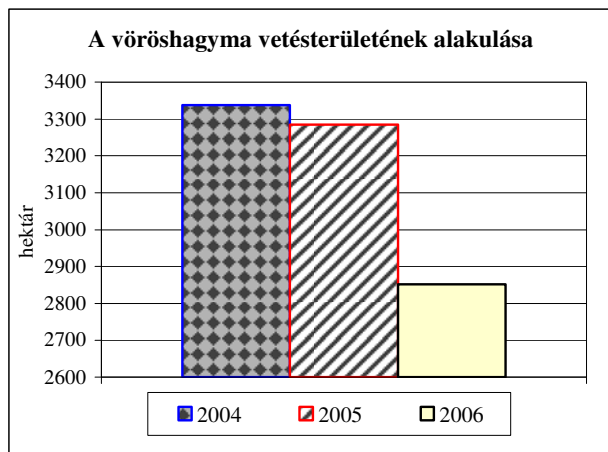
	2003	2004	2005	2006. I-VII.
Termésmennyiség	94 000	119 000	92 000	-
Behozatal összesen	22 150	14 153	11 786	7 987
ebből:				
Ausztria	2 808	996	3 301	946
Németország	2 552	598	700	438
Lengyelország	1 654	2 081	603	1 394
Törökország	2 790	343	160	92
Hollandia	10 640	7 936	4 730	4 406

Forrás: KSH

Németország 2001-ig jelentős célpiacunk volt, napjainkban azonban a felfutó német hagymatermelésnek köszönhetően Magyarország jelentős beszállítója lett. Az előrejelzések alapján Németország hagyma termőterülete 619 hektárral nőtt 2006-ban, így mintegy 8525 hektáron természetnek hagymát (több, mint kétszerese a hazainak). Magyarországon 2005-ben, – az előző évhez viszonyítva – a vetésterület 2%-os

csökkenése, valamint a kedvezőtlen időjárás következtében mintegy 23%-kal esett vissza a termésmennyiség (5. ábra).

5. ábra

Forrás: AKI: Tájékoztató jelentés a tavaszi mezőgazdasági munkákról

A fent említett termésnövekedést átlagosan a termelői ár 18%-os emelkedése kísérte. A termőterület tovább csökkent 2006-ban is, az előző évhez mérten mintegy 13%-kal. A területcsökkenéssel párhuzamosan a nagybani piaci árak emelkedése is folytatódott 2006-ban, átlagosan 50%-os

árváltozás figyelhető meg (5. ábra, 8. táblázat).

8. táblázat

A vöröshagyma termésmennyisége és termelői árának változása (az előző év=100)

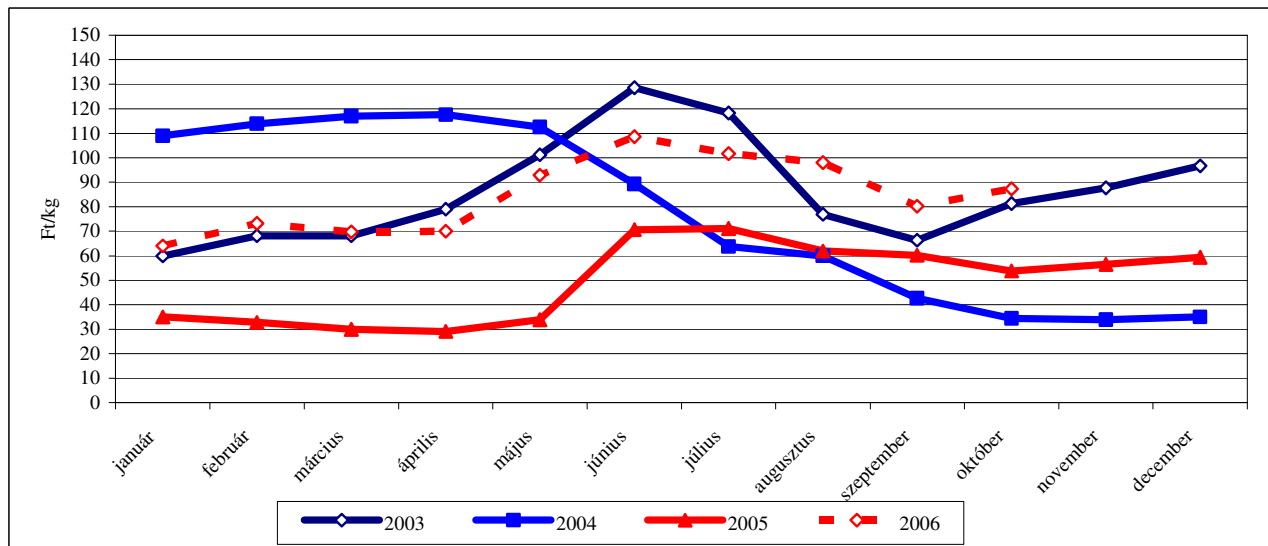
	Termésmennyiség (ezer tonna)	Ár-összehasonlítás időszaka	Árváltozás %
2004	119	június - október	62
2005	92		118
2006	80-85*		150

* AKI előrejelzés
Forrás: AKI PÁIR

A fentiek alapján és feltételezve azt, hogy a kereslet és kínálat alakulását meghatározó többi tényezőben (kivétel, behozatal, fogyasztás, ipari felhasználás stb.) jelentős változás nem következett be, mintegy 80-85 ezer tonna körüli vöröshagymatermés várható 2006-ban. A becslés jól tükrözi, hogy a 2006. évi erősen emelkedő ár háttérében – a viszonylag kedvező nyári időjárás termelésnövelő hatását is figyelembe véve – a 2006. évi termés megközelítőleg 15%-os csökkenése áll.

6. ábra

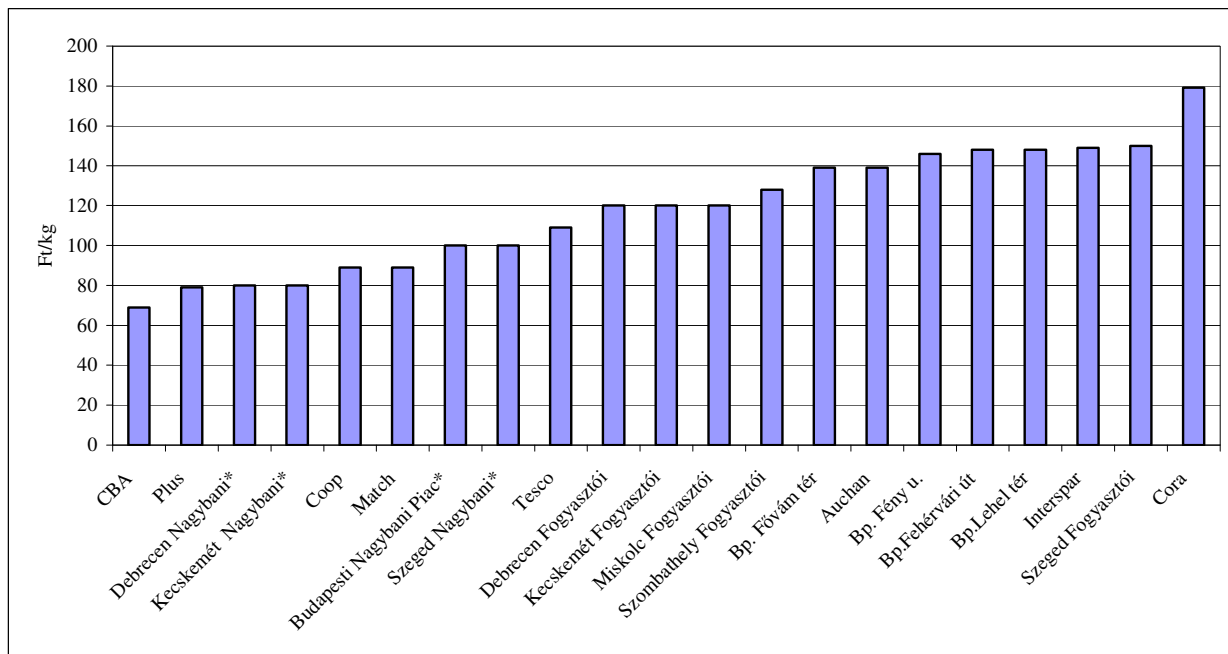
A vöröshagyma termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

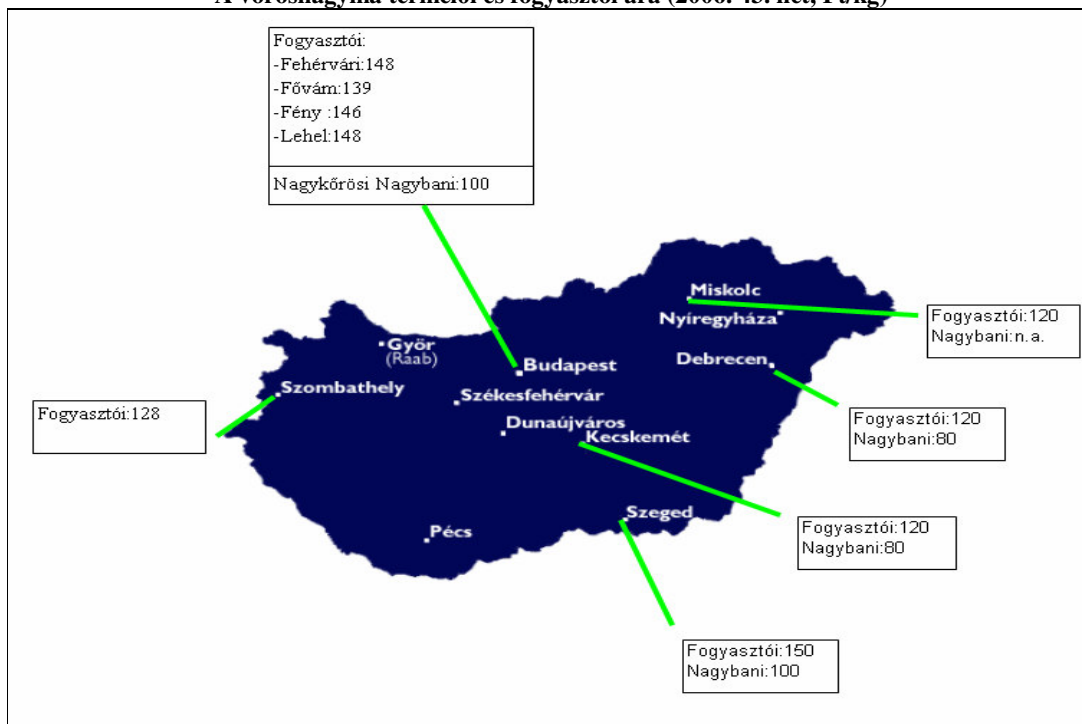
A vöröshagyma bruttó termelői* és fogyasztói ára (2006. 43. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

A vöröshagyma termelői és fogyasztói ára (2006. 43. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta / Típus	Méret	Kiszerezés	2005. 43. hét	2006. 42. hét	2006. 43. hét	2006. 43. hét / 2005. 43. hét [%]	2006. 43. hét / 2006. 42. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	33	80	90	272,7	112,5
	Desire	-	Ft/kg	32	80	90	285,7	112,5
	Kuroda	-	Ft/kg	-	82	-	-	-
	Agria	-	Ft/kg	54	82	93	173,8	114,1
	Somogyi kifli	-	Ft/kg	85	100	120	141,2	120,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	225	150	200	88,9	133,3
		47-57 mm	Ft/kg	230	210	220	95,7	104,8
		57-67 mm	Ft/kg	245	-	-	-	-
		67-82 mm	Ft/kg	-	120	-	-	-
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	280	245	240	85,7	98,0
		40-47 mm	Ft/kg	255	220	230	90,2	104,6
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	600	700	700	116,7	100,0
15 mm+		Ft/kg	550	650	600	109,1	92,3	
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	120	100	100	83,3	100,0
		70 mm+	Ft/kg	160	120	160	100,0	133,3
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	300	230	260	86,7	113,0
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	180	190	220	122,2	115,8
	Berakó(fürtös)	3-6 cm	Ft/kg	-	200	-	-	-
		6-9 cm	Ft/kg	-	180	240	-	133,3
		9-14 cm	Ft/kg	190	190	220	115,8	115,8
Főzőtök	Spárgatök	-	Ft/kg	75	80	150	200,0	187,5
	Cukkíni	-	Ft/kg	325	215	260	80,0	120,9
Sütőtök	Kanadai	-	Ft/kg	40	60	60	150,0	100,0
	Nagydobosi	-	Ft/kg	50	80	60	120,0	75,0
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	69	67	67	97,8	100,0
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	180	200	180	100,0	90,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	50	48	45	90,0	94,7
	Vörös	-	Ft/kg	75	70	70	93,3	100,0
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	80	73	70	87,5	96,6
Karalábé	-	-	Ft/kg	50	60	70	140,0	116,7
Karfiol	karfiol	16 cm+	Ft/kg	115	80	60	52,2	75,0
Vöröshagyma	Jégsap	-	Ft/kg	100	110	100	100,0	90,9
	Fekete retek	-	Ft/kg	50	55	60	120,0	109,1
	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	53	90	100	188,7	111,1
		70 mm+	Ft/kg	57	97	107	187,7	110,9
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	100	145	150	150,0	103,5
	gyöngyhagyma	-	Ft/kg	190	180	-	-	-
	Fokhagyma	Fokhagyma	30-45 mm	Ft/kg	360	-	-	-
45 mm+			Ft/kg	320	660	680	212,5	103,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	333	422	367	110,2	86,9
	Laska	-	Ft/kg	-	500	500	-	100,0

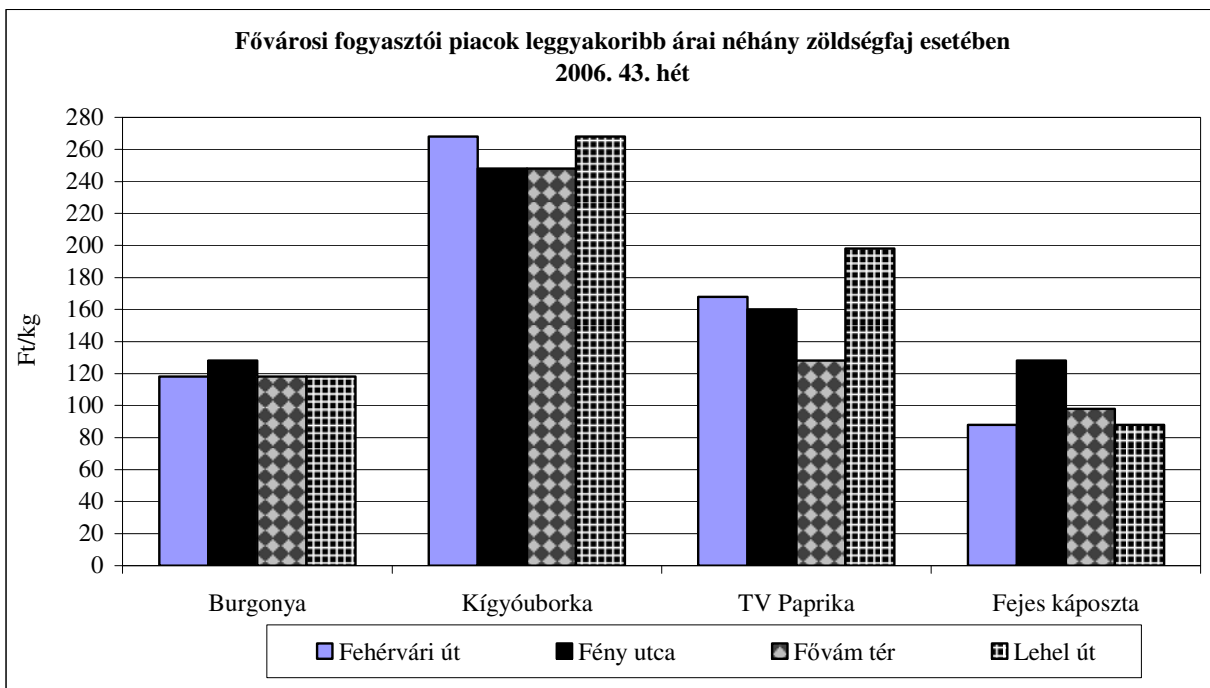
Forrás: AKI PÁIR

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta /Típus	Származási hely	Kiszerezés	2005. 43. hét	2006. 42. hét	2006. 43. hét	2006. 43.hét / 2005. 43. hét [%]	2006. 43. hét / 2006. 42. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	Franciao.	Ft/kg	-	-	100	-	-
Lencse	-	Kanada	Ft/kg	220	220	220	100,0	100,0
		Lengyelo.	Ft/kg	-	220	-	-	-
Vöröshagyma	Barna héjú	Ausztria	Ft/kg	-	90	100	-	111,1
	Lila héjú	Ausztria	Ft/kg	-	130	-	-	-
		Hollandia	Ft/kg	-	-	140	-	-
Alma	Granny S.	Franciao.	Ft/db	49	70	70	143,8	100,0
Körte	Alex/Bosc K.	Belgium	Ft/kg	-	280	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	228	258	260	114,3	101,0
	Fétel apát	Olaszo.	Ft/kg	300	-	265	88,3	-
		Panama	Ft/db	-	167	-	-	-
	Pachams	Belgium	Ft/kg	160	-	-	-	-
	Vilmos	Olaszo.	Ft/kg	205	258	275	134,2	106,6
	nem jelölt	Belgium	Ft/kg	180	-	-	-	-
Olaszo.		Ft/kg	-	253	-	-	-	
Mandula (tisztított)	-	USA	Ft/kg	-	2400	2400	-	100,0
Mogyoró (tisztított)	-	Töröko.	Ft/kg	-	2400	2000	-	83,3
		USA	Ft/kg	-	2400	-	-	-
Földimogyoró	-	Egyiptom	Ft/kg	340	-	-	-	-
		Kína	Ft/kg	-	340	365	-	107,4
Csemegezőlő	Italia	Olaszo.	Ft/kg	280	307	-	-	-
	Fehér	Olaszo.	Ft/kg	317	300	300	94,7	100,0
	Piros	Olaszo.	Ft/kg	331	356	350	105,7	98,3
Citrom	-	Töröko.	Ft/kg	208	216	210	101,0	97,2
Satsumas	-	Spanyolo.	Ft/kg	245	280	-	-	-
Mandarin	-	Spanyolo.	Ft/kg	-	228	215	-	94,5
Klementína	-	Spanyolo.	Ft/kg	265	290	275	103,8	94,8
Narancs	Valancia late	Brazília	Ft/kg	-	290	-	-	-
		Chile	Ft/kg	-	320	-	-	-
		Dél-Afrikai K.	Ft/kg	-	300	300	-	100,0
		Spanyolo.	Ft/kg	-	-	230	-	-
Banán	-	nem jelölt	Ft/kg	-	210	-	-	-
		Costa Rica	Ft/kg	267	220	228	85,4	103,9
		Ecuador	Ft/kg	267	222	233	87,4	105,0
		Elefántcsontp.	Ft/kg	272	222	-	-	-
		Franciao.	Ft/kg	-	211	-	-	-
		Kolumbia	Ft/kg	267	222	233	87,3	105,0
		Panama	Ft/kg	272	-	-	-	-

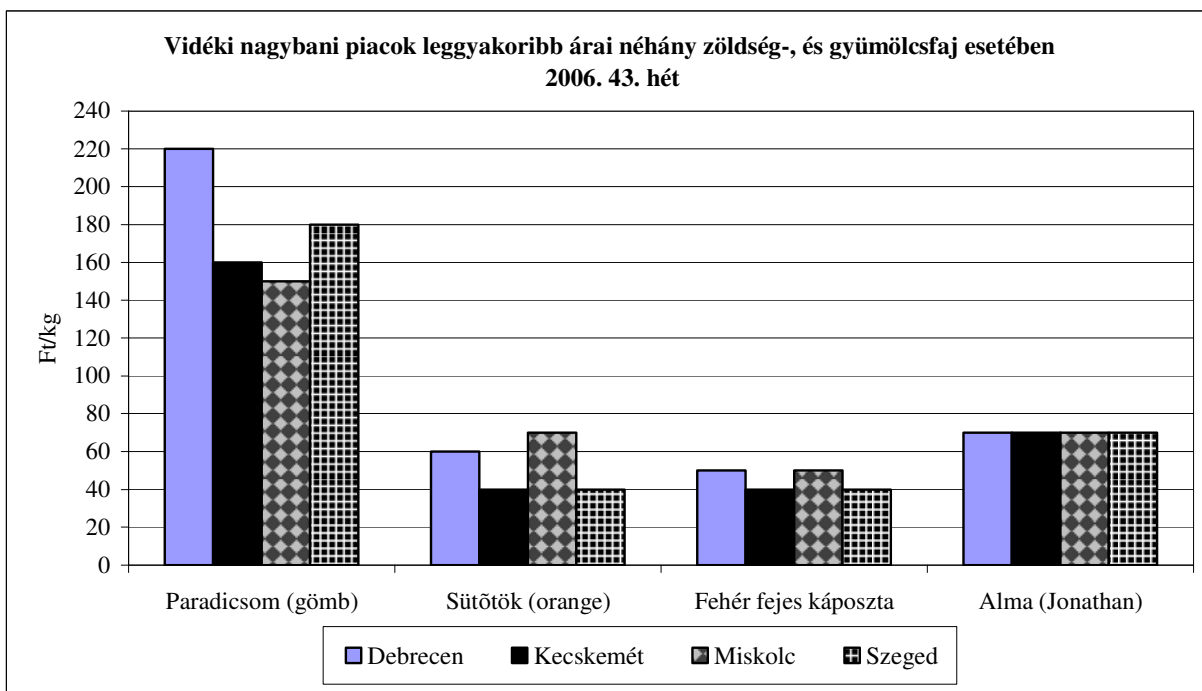
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006. 43. hét								2006. 42. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	39	74	58	79	47	79	belföldi	66	80
Karfiol	belföldi	rekesz	6 db	175	219	197	219	175	219	belföldi	80	133
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	84	105	84	95	89	105	belföldi	53	186
Sárgarépa	belföldi		100 kg	66	105	100	131	89	118	belföldi	133	133
Zöldbab	belföldi		100 kg	289	342	-	-	316	394	belföldi	265	345
Padlizsán	holland		100 kg	342	421	355	394	342	394	belföldi	212	318
Alma	olasz	70-80 mm	18 kg	237	263	210	250	237	263	belföldi	159	318
Alma	belföldi	70-90 mm	100 kg	145	158	197	224	145	171	olasz	265	318
Körte	belföldi	65-75 mm	100 kg	158	171	184	224	171	197	francia	265	292
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	355	394	224	263	316	355	olasz	257	437
Petrezselyemgyökér	belföldi		5 kg	368	447	342	394	342	473	belföldi	212	371
Fokhagyma	francia		100 kg	684	789	657	736	684	789	francia	689	689
Vöröskáposzta	belföldi	primőr	100kg	53	92	63	100	66	100	belföldi	93	93
Laskagomba	belföldi		1 kg	1052	1183	1183	1315	1052	1262	magyar	848	848
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	526	1052	605	842	526	999	magyar	398	530
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	473	999	526	789	421	947	lengyel	583	655
Málna	belföldi		100 kg	1894	2104	2209	2314	2314	2630	belföldi	1855	2650
Csemegezőlő	olasz	"Palieri"	100 kg	355	447	237	289	316	394	belföldi	186	239

Termék	Me.	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2006. 43. hét		2006. 43. hét		2006. 43. hét		2006. 43. hét		2006. 43. hét		2006. 42. hét	
		min	max	min	max	Min	max	min	max	min	max	min	max
Alma	kg	58	104	-	-	-	-	-	-	-	-	107	150
Körte	kg	200	250	190	285	-	-	171	237	111	195	165	236
Csemegezőlő	kg	125	225	190	380	253	317	226	361	157	246	161	322
Salátauborka	kg	184	200	190	241	279	285	241	253	-	-	158	215
Paradicsom	kg	167	217	177	209	190	222	127	169	-	-	163*	250*
Étk. Paprika	kg	83	150	127	228	-	-	108	253	-	-	121*	208*
Kínai kel	kg	75	83	-	-	-	-	-	-	75	75	63*	103*
Fehér fejes káposzta	kg	33	42	19	32	25	25	25	28	30	42	39	72
Vöröskáposzta	kg	58	67	-	-	-	-	-	-	43	56	79	93
Sárgarépa	kg	53	67	38	70	38	51	57	70	-	-	50	93
Cékla	kg	42	58	32	60	32	38	38	44	53	64	71**	116
Vöröshagyma	kg	81	94	63	76	63	89	63	76	74	74	71	107
Fokhagyma	kg	517	584	-	-	-	-	-	-	-	-	321*	658*
Petrezselyemgyökér	kg	150	167	146	190	127	177	127	139	-	-	165	251
Csiperkegomba	kg	278	306	253	317	253	253	237	253	-	-	401	140
Burgonya	kg	64	100	42	60	38	51	42	51	65	74	71	79

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import